

OSSERVATORIO LETTERARIO

*** Ferrara e l'Altrove ***

Magyar nyelvű online melléklet - Supplemento online in lingua ungherese
<http://www.osservatorioletterario.net> - <http://xoomer.virgilio.it/bellelettere/> - <http://www.testvermuzsak.gportal.hu>

Ferrara, 2008. április 1., kedd

Beatrix hozománya az Iparművészeti Múzeumban Mátyás király öröksége

Beatrix hozománya az Iparművészeti Múzeumban

Az itáliai majolikaművészet és Mátyás király udvara

A tintartó restaurálás után

A Reneszánsz Év – 2008 program keretében az **Iparművészeti Múzeum** tárlata a XV. század végi itáliai luxusművesség kiemelt műfaját, a **majolikaművészetet** mutatja be, hazai és külföldi múzeumok anyagából. A részben töredékes, de igen gazdag magyarországi anyagot **Itáliából** kölcsönzött, hasonló stílusú, ép tárgyak egészítik ki a bemutaton, rámutatva a Magyar Királyság és az itáliai majolikaművészet központjai közötti élénk kapcsolatokra.

A restaurálási munkák között kiemelkedő helyet foglal el az Iparművészeti Múzeum gyűjteményének egyik jelentős darabja, a **Giovanni** (Manzoni di Colle) mester által szignált, feltehetően **Faenzában** 1510 körül készült tintartó. A kiállítás anyagai között kiemelt helyen szerepel ez a világon egyedülálló, sokalakos kompozíció, mely egyben tintartó és az eddig ismert oroszánokon nyugvó típusnak egyetlen két eseményt – **Krisztus** születését és a **Háromkirályok imádását** bemutató – körfeliratos, mesternévvvel ellátott darabja.

Különleges látványt nyújt egy **dísztal** **Mátyás király és Beatrix királyné címerével** (Pesaro, 1476), mely különlegesség egy aukció során került **Californiába**, jelenleg egy ottani múzeumban őrzik – tudtuk meg **Balla Gabriellától**, a kiállítás kurátorától.

A „**Beatrix hozománya**” című kiállítás megtekinthető 2008. március 26-a és június 30-a között hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig. **Cím: 1091 Budapest, Üllői út 33-37.**

Frigyesy Ágnes

Mátyás király öröksége

Késő reneszánsz művészet Magyarországon (XVI–XVII. század)

Késő reneszánsz művészet Magyarországon (XVI–XVII. század)A magyar reneszánsz legjelentősebb humanista uralkodója, **Hunyadi Mátyás** király trónra lépésének 550. évfordulója alkalmából a 2008-as **"Reneszánsz Évből"** egy éven át tartó programsorozat mutatja be e kiemelkedő kor örökségét. A **"Mátyás király öröksége – Késő reneszánsz művészet Magyarországon a XVI-XVII. században"** című kiállítás ünnepélyes megnyitására 2008. március 28-án került sor **Budapesten**, a **Magyar Nemzeti Galériában**.

A mostani kiállítás nem előzmény nélküli: az 1983-ban rendezett *"Mátyás király és a magyarországi reneszánsz"* című tárlat 550 ezres látogatói létszámával negyedszázada tartja a hazai kiállítások látogatottsági rekordját.

A kiállítás alsó időhatárát a *Jagelló-kor* (1490-1526), felső határát pedig a XVII. század vége adja. A mintegy 450 kiállított műtárgy között a látogató megcsodálhat frissen restaurált táblaképeket, kódexeket, címeres nemesleveleket, festményeket, iparművészeti alkotásokat, ötvöstárgyakat, fazekasmunkákat és liturgikus tárgyakat. A kiállítás kiemelkedő alkotásai a frissen restaurált táblaképsorozatok, illetve a késő középkor legfontosabb és leglátványosabb képzőművészeti műfajának, a táblaképekkel, szobrokkal díszített szárnyasoltárművészetnek fennmaradt darabjai. Több műremeket frissen restaurálva, először láthat az érdeklődő nagyközönség.

A *csíksomlyói* ferences templom egykori főoltárának középképe *Szűz Máriával* és szentekkel, vagy a szintén erdélyi illetőségű két tábla (*a Napbaöltözött Asszony és Krisztus színeváltozása*) az erdélyi oltárművészetet reprezentálja. A késő középkor másik fontos műfaja a – jelentős egyházi központokra jellemző – hatalmas *kóruskönyvek* sorozata. Az érdeklődők megtekinthetik a ritkán kiállított *Kassai Graduálét* (1518), melynek miniatúráin olykor látványosan vegyülnek a késő gótika és az északi reneszánsz elemei.

A *nyomtatott könyv* a XVI. század második felének egyik fontos médiuma Magyarországon. *Pozsony* nemcsak a kormányhivatalok székhelye, hanem az egyik legfontosabb szellemi központ is volt: itt gyülekezett a művelt hivatali elit, a török hódítás elől ide menekültek a káptalanok. *Radéczy István* egri püspök, királyi helytartó házában oltalmában *humanista kör* alakult, amelynek tagjai – például *Mossóczy Zakariás*, *Istvánffy Miklós*, *Zsámboky János* és mások – könyvgyűjtők is voltak. Köteteik között számos díszes kötésű példánnyal is találkozunk. A reneszánsz

korszakán végigfutó másik műfaj a magyar történelem *illusztrált* kiadása. *Thuróczy János* krónikája – amely Mátyás király megbízásából jelent meg 1488-ban – az a késő középkori munka hazánkban, melyet a királyok képmásai és sokfigurás, mozgalmas jelenetek díszítettek.

A XVI-XVII. század nemcsak a török háborúk, hanem a *vallási megújulás* korszaka is. Minden felekezet kialakította viszonyát a művészetekhez. Ennek bemutatásához a bevezetőt a *magyar bibliafordítások* sora nyújtja, a *Jordánszky-kódex* töredékétől egészen a *Károli-* és a *Káldy-féle* fordításokig.

Illusztrációik általában a felekezetre is utalnak: a katolikus kiadások címlapján szentek serege sorakozik fel, a református Bibliákon nincs figurális ábrázolás. A kiállításon szerepel *Luther Márton* zoltárfordításainak olyan kiadása, amelyet a hazájukból elűldözött anabaptisták (habánok) hoztak magukkal ide. A miseruhák (olykor török padlótakaróból szabva), úrihímzések mellett a liturgikus ötvöstárgyak szép kollekciónak is megtekinthetik a Budai Várba látogatók. A kiállítás méltó emléket állít nagy királyunk, valamint a reneszánsz kor emlékének. (A kiállítás kurátora: *dr. Mikó Árpád*.)

A Napba öltözött asszony és a sárkány

A történelmi értékeinket gazdagon felvonultató tárlat megtekinthető 2008. július 27-ig a Budavári Palota A épületében. Cím: H-1014 Budapest, Szent György tér 2. Nyitvatartás: hétfő kivételével naponta 10.00 - 18.00 óra között.

Frissítés: 2008. április 1. 14:54

Frigyesy Ágnes